

F 2050

Ustawa
Okr. Tow. Rolniczego

Bibliot. im. Zielińskich Tow. Nauk. Płockiego

F. 2050

Płock
Tow. Rolnicze

~~1466~~/
52

U S T A W A

Okręgowego Towarzystwa Rolniczego W PŁOCKU.

(Zatwierdzona w Płocku w d. 19 czerwca (2 lipca) 1907 roku
i zarejestrowana pod № 9).

§ 1. Działalność Towarzystwa Okręgowego w Płocku rozciąga się na powiaty płocki i sierpski.

§ 2. Założycielami Towarzystwa Okręgowego w Płocku są właściciele ziemscy: 1) Tomasz syn Władysława Sieklucki, właśc. maj. Goleszyn, gm. Białyszewo—z p-tu sierpskiego, 2) Władysław syn Tomasa Grabowski, właśc. maj. Setropie, gm. Drobin, 3) Władysław syn Jana Płoski, właśc. maj. Nagórki, gm. Drobin i 4) Andrzej syn Jana Zawidzki, właśc. maj. Worowice, gm. Łubki—wszyscy trzej z p-tu płockiego.

§ 3. Towarzystwo Okręgowe w Płocku, jako osoba prawna, ma prawo nabywać i sprzedawać majątek nieruchomy, tworzyć kapitały, zawierać umowy, jak również

występować w sądzie w charakterze powoda lub pozwanego i wogóle zawierać na zasadzie przepisów ogólnych wszelkie umowy prawne odnośnie spraw, w zakres jego działalności wchodzących; prócz tego Towarzystwo ma prawo, zgodnie z zadaniami swemi i stosownie do obowiązujących przepisów, otwierać oddzielne instytucje i przedsiębiorstwa, urządzać odczyty, widowiska, koncerty, bazary, zbierać ofiary i t. d.

§ 4. Towarzystwo Rolnicze Okręgowe ma na celu popieranie rolnictwa i wogóle przemysłu rolnego, dopomaganie do ich rozwoju i udoskonalenia we wszystkich ich gałęziach, jak również dopomaganie do podniesienia dobrobytu rolników, zamieszkających w obrębie działalności T-wa bez względu na to, czy są oni członkami T-wa, lub nie.

§ 5. Dla osiągnięcia swych celów T-wo: a) reprezentuje i popiera interesy miejscowego rolnictwa przed władzami i instytucjami społecznymi, b) podnosi poziom wiedzy ogólno-ekonomicznej i zawodowo rolniczej swych członków za pomocą: odczytów, pogadanek, zebrań, urządzania bibliotek, zbiorów i czytelni, zbiorowych wycieczek do wzorowych gospodarstw lub zakładów przemysłowych, zwiedzania gospodarstw, należących do członków Towarzystwa, dla narad nad ich poprawą; udzielania rad i wskazówek praktycznych zgłaszającym się o nie członkom i t. d., c) urządza wystawy, premjowania i konkursy rolnicze, zakłada stacje i pola doświadczalne, prowadzi zbiorowe kursy rolnicze, szkoły zawodowe, utrzymuje instruktorów objazdowych i t. d., d) podejmuje wydawnictwa książek, broszur i kwestjonariuszy, organizuje badania statystyczne i inne i t. d., e) pośredniczy w zakupie i sprzedaży produktów rolnych, ułatwia sprowadzanie i nabywanie narzędzi, maszyn, inwentarza zarodowego, jak również innych zwierząt i ptactwa, a także i wszelkich innych niezbędnych w rolnictwie przedmiotów, f) Współdziała zawiązywaniu i popiera rozwój wiejskich stowa-

rzyszeń ogólno-rolniczych lub specjalnych, jako to: produkcji nasion, mleczarskich, drenarskich i t. p. kółek rolniczych; drobnych towarzystw kredytowych, kas pożyczkowych, drobnych kółek ubezpieczeniowych: od ognia, gradu, pomoru bydła, pomocy w razie choroby, kalectwa lub starości, jednym słowem wszelkich zrzeszeń kooperacyjnych, g) zakłada kółka rolnicze, powołuje komisje czasowe i stałe delegacje do opracowania specjalnych kwestji rolniczych.

§ 6. Członkiem T-wa Okręgowego może zostać każda osoba, zamieszkała w obrębie działalności T-wa, bez różnicy płci i wyznania, albo władająca nieruchomością, lub mająca przedsiębiorstwo handlowe lub przemysłowe (również dzierżawcy, rządcy i wogóle oficjaliści rolni), czy też interesująca się tylko rolnictwem, składająca deklarację piśmienną, z rekomendacją dwóch członków T-wa i przyjęta przez Zarząd, za wyjątkiem osób, wymienionych w § 7 i 8 przepisów czasowych o związkach i stowarzyszeniach. Członkami T-wa mogą być również stowarzyszenia rolnicze, kółka i wszelkie zrzeszenia rolnicze, które w danym wypadku występują jako osoby prawne.

§ 7. Członek Towarzystwa obowiązany: a) opłacać roczną składkę, b) przyjmować udział w pracach T-wa zgodnie z uchwałami zebrań ogólnych, c) stosować się w swej działalności do przepisów niniejszej ustawy, oraz do regulaminów i uchwał ogólnych zebrań.

§ 8. Członek T-wa ma prawo: a) brać udział w pracach T-wa i korzystać z jego działalności, b) uczestniczyć w głosowaniu i wyborach z równym prawem głosu, c) piastować wszelkie urzędy z wyboru i d) stawiać wnioski do Zarządu i na Ogólne Zebrania.

§ 9. Każde stowarzyszenie, kółko lub zrzeszenie rolnicze, należące do Towarzystwa Okręgowego, wykony-

wa swe prawa i spełnia obowiązki członkowskie przez swego delegata. Członkowie tych stowarzyszeń i kółek mają prawo uczestniczyć w zebraniach T-wa, jednakże, o ile sami osobiście nie są członkami T-wa, nie mogą brać udziału w głosowaniu i wyborach.

§ 10. Członek dobrowolnie występujący z T-wa, traci prawo do majątku jego, obowiązany jednakże uregulować wszelkie należności na nim ciążyące do czasu wystąpienia z T-wa. Członek, który po upływie roku i po dwukrotnem wezwaniu przez Zarząd nie uiszczył składki, będzie przez Zarząd T-wa z grona członków wyłączony i również traci prawo do majątku T-wa. Członek dobrowolnie występujący, jakoteż i wyłączony z grona członków za nieopłacenie składki, może być przyjęty z powrotem do grona członków wskutek decyzji Zarządu i po uregulowaniu ciążyących na nim zaległości.

§ 11. Wykreślenie członka z T-wa może nastąpić, prócz za nieuiszczenie składek, jeszcze i z innych powodów, jak na przykład, w razie spełnienia przez członka jakiegoś czynu, uwłaczającego godności członka T-wa, lub t. p. Wykreślenie takie może być dokonany jedynie na przedstawienie Zarządu, który daną sprawę komunikuje Ogólnemu Zebraniu, te zaś decyduje ostatecznie o wykreśleniu za pomocą tajnego balotowania, większością $\frac{3}{4}$ obecnych na zebraniu członków. Członek wykreślony za czyny uwłaczające może być przyjęty z powrotem do grona członków wskutek decyzji Ogólnego Zebrania, lecz w takim tylko razie, jeżeli będą oczywiste dowody, że czyny jego nie miały przypisywanego im występny charakteru.

§ 12. Fundusze Okręgowego T-wa Rolniczego powstają: a) ze składek członkowskich, b) z dobrowolnych ofiar, c) z dochodów, osiągniętych przez T-wo z nieruchomości własnych, z urządzanych na korzyść T-wa przedsięwzięć publicznych lub z innych źródeł i d) z subwencji od instytucji państwowych lub społecznych.

§ 13. Składki roczne członków T-wa dzielą się na trzy kategorie: rb. 10, 5 i 1 rb. Każdy wstępujący do T-wa członek sam określa raz na zawsze normę swej składki. Kółka, stowarzyszenia i inne zrzeszenia rolnicze, przystępujące do T-wa w charakterze osób prawnych, placą po 5 rubli rocznie. Składki członkowskie, jak i wszystkie wogóle wpływy pieniężne, przyjmuje skarbnik, a w razie jego nieobecności — sekretarz, wydając obowiązkowo ustanowione w tym celu kwity.

§ 14. Ogólne Zebranie T-wa jest władzą najwyższą. Dla prawomocności uchwał zebrania potrzebną jest obecność przynajmniej $\frac{1}{5}$ część członków T-wa. Jeżeli Ogólne Zebranie nie dojdzie do skutku z powodu braku przepisanej liczby członków, to zwołuje się zebranie w drugim terminie, które uważa się za prawomocne bez względu na ilość obecnych. Zebrania o charakterze pouczającym, zwołane dla narad lub odczytów, a nie w celu uchwalania jakiegokolwiek wniosków i wydawania decyzji, uważają się za doszłe do skutku bez względu na ilość obecnych członków.

§ 15. Ogólne Zebranie uchwała swe postanowienia prostą większością głosów, prócz w wypadkach przewidzianych w §§ 11, 26 i 27, jako wymagających innej większości głosów. Przy równości głosów, głos prezydującego decyduje ostatecznie. Obradami na Ogólnych Zebraniach kieruje prezes Zarządu lub jego zastępca. Każdy członek ma prawo do jednego głosu, którego nie może ustępować drugiemu mającemu swój głos członkowi lub osobie nie będącej członkiem T-wa. Znajdujący się na zebraniu (z wiedzą przewodniczącego) goście nie korzystają z prawa głosu.

§ 16. Ogólne Zebrania zwołuje w miarę potrzeby Zarząd T-wa nie mniej jednak jak 4 razy do roku. Jedno z Ogólnych Zebrań w terminie pomiędzy 1-ym stycznia i 1-ym kwietnia każdego roku poświęcone być winno wy-

słuchaniu i zatwierdzeniu sprawozdania Zarządu z obrótów funduszami i całorocznej działalności. O przedmiotach obrad i sprawach, podlegających rozpatrzeniu Ogólnego Zebrania, Zarząd rozsyła członkom zawiadomienia na dwa tygodnie przed terminem zebrania. Na porządku dziennym mogą być zamieszczone tylko sprawy z ustawy niniejszej wpływające i wogóle nie sprzeciwiające się porządkowi prawnemu i nie wychodzące po za granice kompetencji T-wa. Sprawy, nie objęte porządkiem dziennym, nie mogą być rozpatrywane na Ogólnym Zebraniu.

Nadzwyczajne Ogólne Zebrania mogą być zwoływane według uznania Zarządu, lub na żądanie Komisji Rewizyjnej, lub też na żądanie $\frac{1}{5}$ części członków T-wa. Zebrania te we wszystkich szczegółach podlegają przepisom, zastosowanym do zebrań zwyczajnych.

§ 17. Czynności Ogólnych Zebrań są następujące: a) obradowanie nad sprawami wyszczególnionymi w § 5 niniejszej ustawy i decydowanie w nich; polecenie swych postanowień Zarządowi lub specjalnym organom T wa do wykonania, b) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej i zatwierdzanie budżetu na rok następny, c) wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, d) wykluczanie i przyjmowanie członków T-wa na zasadzie § 11 ustawy, e) decydowanie w sprawie zmiany ustawy i f) w sprawie zamknięcia T-wa.

§ 18. Kierownictwo sprawami T-wa okręgowego należy do Zarządu, siedzibą którego powinno być miasto Płock. Zarząd, składający się z prezesa, jego zastępcy, skarbnika, sekretarza i 4 członków, wybiera się na trzy lata. Prócz tego w skład Zarządu wchodzi trzech członków, wydelegowanych przez istniejący przy T-wie Wydział Kółek rolniczych. Po upływie pierwszego roku wychodzi przez losowanie $\frac{1}{3}$ część członków Zarządu. w następnym roku znów $\frac{1}{3}$, a w trzecim pozostali członkowie, zaś na ich miejsce kolejne Ogólne Zebranie wy-

biera nowych. Wychodzący członkowie mogą być ponownie wybierani.

§ 19. Zarząd, reprezentując T-wo we wszystkich jego stosunkach, zarządza wszystkimi jego sprawami i czynnościami, zbiera składki, przyjmuje ofiary i inne wpływy, zarządza funduszami i majątkiem T-wa, prowadzi korespondencję, rachunkowość, używając w tym celu ksiąg prawem i zwyczajem ustanowionych, rozpatruje nadesłane wnioski i przedstawia je na Ogólnych Zebraniach członków; prócz tego decyduje o przyjęciu nowych członków i wykluczeniu, za wyjątkiem wypadku, przewidzianego w § 11 niniejszej ustawy. Zarząd raz do roku zdaje sprawę ze swych czynności przed Ogólnym Zebraniem, poddawszy poprzednio rachunki swe i księgi kontroli Komisji Rewizyjnej. Fundusze T-wa mogą być obracane przez Zarząd, z mocy upoważnienia Ogólnego Zebrania, w granicach budżetu jedynie na cele, wskazane postanowieniami Ogólnych zebrań T-wa i dozwolone przez prawo. Podział zajęć pomiędzy członkami Zarządu zależy od samego Zarządu, ale korespondencja z władzami rządowymi powinna być zaopatrzoną podpisem prezesa lub jego zastępcy i sekretarza, zaś korespondencja w kwestiach kasowych, rachunki, wyciągi z ksiąg i t. d. powinna, prócz tego, mieć jeszcze i podpis skarbnika. — Skarbnik T-wa Okręgowego obowiązany, między innymi, przyjmować wszelkie wpływy na potrzeby T-wa Okręgowego i Wydziału Kółek i skierowywać je według przeznaczenia.

§ 20. Kółka rolnicze i Stowarzyszenia, wchodzące w skład T wa Okręgowego jako osoby prawne, liczące nie mniej niż 20 członków, wybierają po 2 delegatów, którzy tworzą Wydział (Komisję) Kółek rolniczych przy Tow. Okręgowym w Płocku. Wydział ten rozpatruje sprawy, dotyczące się potrzeb, działalności i rozwoju należących doń Spółek i Kółek rolniczych w myśl zadań, przewidzianych ustawą tych instytucji. Ogólne Zebranie delegatów

Kółek i Spótek wybiera ze swego łona na lat trzy Zarząd Wydziału, składający się z prezesa, jego zastępcy, skarbnika, sekretarza i 3-ch członków; wyznacza z Zarządu 2 członków na delegatów do Zarządu Towarzystwa Okręgowego, trzeciego zaś delegata do tegoż Zarządu mianuje sam Zarząd Wydziału z pośród siebie. Prócz tego do składu Zarządu Wydziału wchodzi jeden członek Zarządu T-wa Okręgowego, delegowany przez Zarząd na 1 rok, od Zarządu T-wa jednak zależy pozostawienie go w delegacji tej na czas dłuższy. Członków Zarządu Wydziału Kółek i Spótek wybiera Ogólne Zebranie przedstawicieli na trzy lata z tym warunkiem, że po upływie pierwszego i drugiego roku w pierwszym trzechleciu ustępuje według losu po 2 członków, w trzecim zaś roku reszta pozostałych, a na ich miejsce wybiera się nowych członków. W następnym 3-leciu członkowie ustępują według starszeństwa wyborów. Ustępujący członkowie, w razie ich zgody, mogą być wybrani ponownie. Ogólne Zebrania przedstawicieli Wydziału Kółek i Spótek mogą być zwyczajne (4 razy do roku) i nadzwyczajne w wypadkach nie cierpiących zwłoki. Jedne i drugie zwołuje Zarząd Wydziału do Płocka, albo na skutek uznania samego Zarządu, albo na żądanie Komisji Rewizyjnej T-wa Okręgowego, albo też na żądanie $\frac{1}{5}$ części członków Wydziału. O przedmiotach, podlegających rozpatrzeniu zwyczajnych i nadzwyczajnych Ogólnych Zebrań Wydziału i terminie tych zebrań przysyła się członkom zawiadomienia na dwa tygodnie przed terminem zebrania. Zebrania te we wszystkich innych szczegółach podlegają przepisom dla Zebrań w Towarzystwie Okręgowym ustanowionym.

§ 21. Fundusze Wydziału tworzą się: 1) z $\frac{1}{4}$ części składek członkowskich każdego Kółka lub Spółki, należących do T-wa Okręgowego, 2) z rozmaitych ofiar, złożonych specjalnie na potrzeby Wydziału, 3) z dochodów, otrzymanych z własnych nieruchomości lub z innych źródeł i 4) z subsydjów od instytucji państwowych i społe-

cznych. Funduszami zawiaduje Zarząd Wydziału pod kontrolą Komisji Rewizyjnej T-wa Okręgowego i wydatkuje na cele Kółek i Spótek zgodnie z budżetem, zatwierdzonym przez Ogólne Zebrania przedstawicieli tych instytucji.

Zarząd Wydziału składa sprawozdanie z działalności i rozchodów nie tylko przed Ogólnym Zebraniem Wydziału, lecz i przed Ogólnym Zebraniem członków Towarzystwa Okręgowego.

§ 22. Czynności T-wa Okręgowego, wymienione w § 5 niniejszej ustawy, o ile dotyczą członków Kółek i Spótek rolniczych, podlegają rozpatrzeniu Ogólnych Zebrań Wydziału tych Kółek i Spótek, a wykonanie uchwał tych zebrań należy do Zarządu Wydziału. Sprawy wspólne dla wszystkich członków T-wa, o ile przez Wydział były rozpatrywane, powinny być przez Zarząd Wydziału komunikowane Zarządowi T-wa i załatwione zgodnie z uchwałą Ogólnego Zebrania członków Towarzystwa Okręgowego.

§ 23. Zarząd T-wa Okręgowego, w miarę potrzeby, organizuje z pośród członków T-wa stałe delegacje i specjalne lub czasowe komisje dla spraw oddzielnych gałęzi gospodarstwa lub pracy rolniczej. Delegacje swe prace specjalne prowadzą samodzielnie, lecz wszelkie wnioski natury ogólnej poddają rozpatrzeniu i decyzji Ogólnych Zebrań T-wa Okręgowego.

§ 24. Zakładane przez T-wo Kółka rolnicze mogą obejmować całą gminę lub kilka wsi. Kółka te mają na celu współdziałanie wszelkim gałęziom rolnictwa mieszkańców gmin i wiosek, znajdującym się w obrębie działalności Kółka. Dla osiągnięcia tego celu Kółka mogą urządzić: 1) pogadanki dla swych członków w celu zaznajomienia ich z ulepszonymi narzędziami, maszynami, nasionami, nawozami sztucznymi, z udoskonalonymi metodami wykonywania robót w rolnictwie, ogrodnictwie, hodowli

inwentarze, pszczelnictwie, drobnym przemyśle i t. d., jak również w celu omówienia najprzystępniejszego kupna do spółki niezbędnych produktów i wzajemnego wyjaśnienia spraw, dotyczących się wiejskiego codziennego życia, jak to: w kwestjach różnego rodzaju pożyczek i wogóle kredytu rolnego i osobistego, zabezpieczenia majątku od ognia, gradu, pomoru bydła i t. d., urzędzenia spadkowych i wogóle majątkowych stosunków swych członków i t. d., 2) odczyty przez osoby zaproszone w kwestjach wyżej wymienionych, 3) doświadczenia polowe z różnego rodzaju nasionami, nawozami sztucznymi, sposobami obróbki roli, narzędziami, maszynami rolniczymi i t. d., 4) zwiedzania przez członków Kółka wybitnych gospodarstw, obór, ogrodów, stacji doświadczalnych, zakładów przemysłowo-rolnych i t. d., jak również zwiedzania gospodarstw swych członków przez wyznaczoną w tym celu komisję rzeczoznawców w celu podniesienia tych gospodarstw przez udzielanie rad odnośnie roli, hodowli, inwentarza i t. d.

Członkiem Kółka rolniczego może być każdy mieszkaniec gminy lub wsi, przedstawiony przez jednego z członków Kółka i przyjęty przez Zarząd Kółka, z wyjątkiem osób, wymienionych w § 7 i 8 Najwyżej zatwierdzonych czasowych przepisów o Związkach i Stowarzyszeniach.

Wystąpić z Kółka można w każdym czasie, występujący jednak obowiązany zawiadomić o tem Zarząd Kółka i uiścić przypadającą na niego część strat, poniesionych w czasie, gdy był członkiem Kółka, lecz może być przyjęty przez Zarząd do Kółka z powrotem, jeżeli pokryje ciążące na nim niedobory. Członek, który, będąc dwukrotnie o tym uprzedzony, nie wniesie należnej od niego składki, podlega wykreśleniu z listy przez Zarząd Kółka, lecz może być przyjęty przez tenże Zarząd z powrotem, jeżeli uiści zaległości na niego zarachowane.— Członek, który popełnił czyn karygodny, może być wykluczony i przyjęty z powrotem przy tych samych warun-

kach, jak to ma miejsce w odnośnych przepisach T-wa Okręgowego (§ 11 niniejszej ustawy).

Składkę członkowską, nie mniejszą, jak 30 kop. i nie większą, jak 1 rb rocznie przyjmuje Zarząd Kółka w ciągu całego roku sprawozdawczego i wydaje ustanowione w tym celu kwity.

Zarząd Kółka składa się: z prezesa, jego zastępcy, sekretarza i 4 członków. Zarząd wybiera się przez Ogólne Zebranie członków Kółka na lat 3. Członkowie Zarządu Kółka ustępują w następujący sposób: po upływie roku ustępuje prezes i 1 członek według losu, po upływie drugiego roku — zastępca i 1 członek z pozostałych — również według losu, po upływie zaś trzeciego roku — sekretarz i pozostali dwaj członkowie, zaś dla kompletu Zarządu wybiera Ogólne Zebranie nowych członków. — Później członkowie Zarządu ustępują już według starszeństwa wyborów na urzędy. Wszyscy ustępujący członkowie mogą być, za ich zgodą, wybrani ponownie.

Ogólne Zebranie zwołuje Zarząd Kółka przynajmniej raz do roku za pomocą wezwań, które powinny być wręczone na 2 tygodnie przed terminem Ogólnego Zebrania, przy czem w wezwaniach mogą być zamieszczane tylko przedmioty i sprawy, dotyczące działalności, zakreszonej ustawą Kółka.

O miejscu Zarządu Kółka, terenie jego działalności i składzie Zarządu powinno być w każdym poszczególnym wypadku doniesione gubernatorowi.

§ 25. Ogólne Zebranie T-wa Okręgowego wybiera corocznie komisję rewizyjną, z 3 członków, dla kontrolowania rachunków przychodu i rozchodu, oraz obrotów funduszami T-wa, również dla rozpatrzenia budżetu, mającego być przedstawionym do zatwierdzenia Ogólnemu Zebraniu T-wa. Komisja Rewizyjna rozpatruje i sprawdza rachunki Zarządu T-wa Okręgowego i Zarządu Wydziału Kółek i przedstawia swe wnioski na Ogólnym Zebraniu Towarzystwa.

§ 26. Zmiana ustawy T-wa Okręgowego może nastąpić jedynie na zasadzie uchwały zebrania nadzwyczajnego, zwołanego w tym celu, na którym powinno być obecnych przynajmniej $\frac{2}{3}$ wszystkich członków T-wa, powziętej większością $\frac{3}{4}$ głosów obecnych na zebraniu członków.

§ 27. Rozwiązanie T-wa Okręgowego, Wydziału Kółek lub Spółek rolniczych, może nastąpić tylko po dwukrotnych, zgodnych ze sobą uchwałach dwóch umyślnie w tym celu zwołanych jedno po drugim zebrań ogólnych członków, na których powinno być obecnych przynajmniej $\frac{2}{3}$ wszystkich członków i powziętych większością $\frac{3}{4}$ głosów obecnych na zebraniu członków. W razie ostatecznego uchwalenia rozwiązania T-wa, Wydziału lub Kółka, ostatecznie ogólne zebranie postanawia o przeznaczeniu funduszu i całego majątku, jaki pozostanie po pokryciu wszystkich zobowiązań, zachowując warunek, żeby przeznaczenie to odpowiadało zadaniom danej instytucji.

4466/52

F. 2050